

« Άφρον ... » – Κυριακή Θ' Λουκά.

Αρχιμανδρίτης Δωρόθεος Τζεβελέκας (+).

Ευαγγελικά αναγνώσματα.

Το να λησμονεί κανείς τον Θεό και να πορεύεται με βάση το στενό ατομικό συμφέρον είναι πράξη εναντίον του εαυτού του. Με την αμαρτία ο άνθρωπος στρέφεται κατά του δικού του συμφέροντος, εναντίον του εαυτού του. Για τον λόγο αυτό οι Πατέρες της Έκκλησίας δεν θεωρούν την αμαρτία παράβαση αλλά ασθένεια και την Εκκλησία θεραπευτήριο.

Στην σημερινή παραβολή ο Θεός αποκαλεί άφρονα, δηλαδή παράφρονα, αυτόν που στηρίζει την ασφάλειά του στον πλούτο του. Αυτόν που θησαυρίζει για τον εαυτό του και όχι προς τον Θεό. Το «πλουτείν εις Θεόν» είναι η βοήθεια προς τους άλλους ανθρώπους. «Ποιήσατε εαυτοίς βαλάντια μη παλαιούμενα, θησαυρόν ανέκλειπτον εν τοις ουρανοίς» (Λουκ. 12:33). «Ο ελεών πτωχόν δανείζει τον Θεόν» και αυτός που δεν πολλαπλασιάζει το τάλαντό του και ό,τι έχει θα του αφαιρεθεί. Ο άνθρωπος καλείται να ενηλικιωθεί πνευματικά και να αναχθεί στην αλήθεια του Ευαγγελίου, όπου δεν κυριαρχεί το ταπεινό προσωπικό μας συμφέρον και το εγώ, αλλά η μεγαλωσύνη του Θεού και η μέριμνα και αγάπη του προς την κτίση. Ο άνθρωπος καλείται να αισθανθεί μέλος του ανθρώπινου γένους μέσα από τον σύνδεσμο της αγάπης, της μίας ποιίμνης υπό ένα ποιμένα, τον Χριστό. Με κάθε προσπάθεια να οχυρωθεί κανείς πίσω από

τον πλούτο του και έτσι να αισθανθεί αυτάρκης ή να επιδιώξει μία προσωπική ευημερία, λησμονεί τον Θεό, πλάθει μία ουτοπία, ένα κόσμο που δεν υπάρχει, δηλαδή ένα κόσμο χωρίς Θεό.

Ο πλούτος είναι μεταπτωτικό φαινόμενο. Αποτέλεσμα της πτώσης των πρωτοπλάστων είναι η εσωτερική διάσπαση του ανθρώπου. Ο άνθρωπος επιθυμεί κατά του εαυτού του, κατά των άλλων ανθρώπων, κατά της κτίσης, κατά του Θεού. Η μακαριότητα του παραδείσου συνίστατο στην ασφάλεια και θαλπωρή που είχε ο άνθρωπος που συνομιλούσε με τον Θεό, ονομάτιζε τα ζώα, ετρέφετο και εφρόντιζε τον κήπο του Παραδείσου. Αυτή την εικονική πραγματικότητα της Δημιουργίας διετάραξε η επιθυμία των πρώτων ανθρώπων να γίνουν θεοί.

Σήμερα ο άνθρωπος πρέπει να αγωνισθεί προκειμένου να φύγει από την τυραννία των κτισμάτων και να αναχθεί στον κτίστη. Αυτό γίνεται μέσα στην Εκκλησία, με την ενεργοποίηση των χαρισμάτων που λαμβάνουμε στην βάπτιση-μύρωμα, την αποδοχή της σταυρικής δωρεάς του Χριστού. Ο άνθρωπος καλείται να μεταμορφωθεί. Κανένας ψυχολογικός λόγος δεν έχει εφαρμογή σαν δικαιολογία.

Ο Θεός έχει ένα προσωπικό σχέδιο για τον καθένα μας, δεν είναι προσωπολήπτης, μας αγαπά εξ ίσου και μας προορίζει για συνθρόνους και συμβασιλείς του Χριστού. Με την ενσάρκωση, την Ανάσταση και Ανάληψη του Λόγου μας δώρισε την θέωση. Ο Θεός στην παραβολή του πτωχού Λαζάρου λέγει ότι αρκεί η παρουσία της Εκκλησίας στον κόσμο για το φωτισμό και τη σωτηρία των ανθρώπων. Δεν ισχύει η δικαιολογία ότι ο άνθρωπος παγιδεύτηκε από τα πονηρά πνεύματα. Ο άνθρωπος εκούσια αμαρτάνει, διαλέγει τον δρόμο χωρίς τον Θεό.

Η ενηλικίωση του ανθρώπου είναι μία διαδικασία χριστοποίησης της ζωής του, εξόδου από τον εγωκεντρισμό και πορείας προς την κάθαρση εκ των παθών. Ο άνθρωπος που απαλλάσσεται από την αγάπη του εαυτού του, στρέφεται με αγάπη προς τον Θεό, τους άλλους ανθρώπους, προς όλη την κτίση. Αρχίζει να βλέπει τους «λόγους των όντων». Συνειδητοποιεί το μέγεθος της αγάπης του Θεού και αυτή η αγάπη τον ελευθερώνει. Κομμάτι της ενηλικίωσης είναι ότι ο άνθρωπος νοιάζεται για τους άλλους, προσεύχεται για τον πλησίον, κάνει το «ξένο» πρόβλημα δικό του. Όπου δεν αντι-

δρά κατά Χριστόν συνειδητοποιεί την ανεπάρκειά του και φροντίζει να χριστοποιήσει κάθε γωνιά στον χαρακτήρα του. Κατά τον μεγάλο Παύλο: «ζω δε ουκέτι εγώ, ζει εν εμοί Χριστός» (Γαλ. 2:20).

Η πρόοδος αυτή δεν είναι εγκεφαλική αλλά κίνηση ολοκλήρου του ανθρώπου προς τον Χριστό. Το τριμερές της ψυχής: λογικό, επιθυμικό και θυμοειδές έχει ανάγκη μεταμόρφωσης. Αυτό γίνεται με την βοήθεια του πνευματικού πατέρα. Κάθε προσπάθεια να κινηθεί κανείς με βάση την λογική μόνο είναι ανεπαρκής. Η αποκλειστική χρήση της λογικής, που είναι κύριο γνώρισμα του δυτικού πολιτισμού, είναι στην ουσία άρνηση του Χριστού, προσπάθεια του ανθρώπου να σωθεί δια των ιδίων δυνάμεων. Γι' αυτό οι Πατέρες θεωρούν την καρδιά κέντρο της ζωής του ανθρώπου και την λογική μέρος του νου. Η εν Χριστώ μεταμόρφωση του ανθρώπου είναι η αναγωγή του σε πρόσωπο, στην μοναδικότητα του οποίου επαναπαύεται ο Θεός. Το πρόσωπο είναι ένα χριστοποιημένο μόριο στο ενιαίο σώμα Θεού και κτίσης που ακτινοβολεί αγάπη παντού: προς τον Θεό, τους άλλους ανθρώπους, όλη την κτίση. Ο άνθρωπος βρίσκει δικαίωση της ύπαρξής του μόνο στην θέωση, στην ένωσή του με τον Θεό.

Η Εκκλησία, λοιπόν, δεν πολεμά τον πλούτο. Προειδοποιεί όμως ότι η χρήση του ως προσωπική άμυνα κατά της ανασφάλειας είναι σύμπτωμα ασθενείας. Οι χριστιανοί που έχουν καθαρισθεί από τα πάθη της ψυχής και έχουν φωτισμένο τον νου είναι οι αληθινά πλούσιοι: «οι πτωχοί, πολλούς δε πλουτίζοντες, ως μηδέν έχοντες και τα πάντα κατέχοντες» (Β' Κορ. 6:10).

Από το βιβλίο: Αρχιμανδρίτου Δωροθέου Τζεβελέκα, ΔΙΗΓΗΣΟΜΑΙ ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΣΟΥ (η αγάπη του Θεού στα κυριακάτικα Ευαγγέλια). Θεσσαλονίκη 2015.

Πηγή : <https://www.koinoniaorthodoxias.org/>